

Quicksan flora en fauna

Broekdijk 6 te Oostelbeers

Quickscan flora en fauna

Broekdijk 6 te Oostelbeers

Opdrachtgever

Provincie Noord-Brabant, Natuur,
Water en Milieu
De heer J. Hegmans
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Adviesbureau

Geofoxx
Jules Verneweg 21-15
Postbus 2205
5001 CE Tilburg
013 - 458 21 61

Status

Definitief

Datum

4 april 2022

Projectnummer

20211490/SAST

Documentkenmerk

20211490_a1RAP

Auteur

De heer S.C. van Steenberghe

Paraaf:

Controle / vrijgave

De heer L. de Vetten Msc.

Paraaf:

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Resultaten vooronderzoek	2
2.1	Locatiebeschrijving	2
2.2	Ontwikkeling/activiteiten	2
3	Wettelijk kader	3
3.1	Wet natuurbescherming	3
3.2	Interim omgevingsverordening Noord-Brabant	4
3.3	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	4
4	Werkzaamheden, resultaten en interpretatie	5
4.1	Werkzaamheden	5
4.2	Bureaustudie gebiedsbescherming	5
4.3	Bureaustudie en veldinspectie beschermde soorten	8
5	Conclusies en aanbevelingen	14
5.1	Conclusies	14
5.2	Aanbevelingen	15
Bijlagen		
1	Foto's	
2	Lijst jaarrond beschermde vogels	
3	Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming	

1 Inleiding

In opdracht van Provincie Noord-Brabant heeft Geofoxx, als onafhankelijk adviesbureau¹, een quickscan flora en fauna uitgevoerd op de locatie Broekdijk 6 te Oostelbeers.

De aanleiding voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna wordt gevormd door de geplande sloop van de voerkuilen, koeienstal en silo's.

Het doel van het onderzoek is om inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden voor kwetsbare en/of beschermde flora en fauna en de eventuele risico's en randvoorwaarden die hiermee verband houden. Tevens wordt bepaald of ecologisch nader onderzoek noodzakelijk is. Ook wordt beoordeeld of er natuurgebied nabij de locatie is gelegen en of een voortoets nodig is om effecten van de ontwikkeling hierop nader te onderbouwen.

Aan de orde komen: het vooronderzoek (literatuurstudie), de veldinspectie, de interpretatie van de verzamelde gegevens en de conclusies en aanbevelingen.

¹ De opdrachtgever en terreineigenaar zijn geen zuster- of moederbedrijf en komen niet uit de eigen organisatie zodat de onafhankelijkheid van het onderzoek is gewaarborgd.

Geofoxx is een handelsnaam van Geofox-Lexmond bv, statutair gevestigd te Oldenzaal en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 06056452. Op alle opdrachten zijn de algemene voorwaarden van Geofox-Lexmond bv van toepassing. Deze voorwaarden zijn te vinden op geofoxx.nl.

2 Resultaten vooronderzoek

2.1 Locatiebeschrijving

De locatie ligt in het buitengebied ten zuiden van Oostelbeers. Voorheen was de locatie in gebruik als melkveehouderij. De locatie staat kadastraal bekend als gemeente Oost-, West- en Middelbeers, sectie G en nummers 2948 en 2949 en als gemeente Vessem, sectie K en nummer 1393. De oppervlakte van de locatie bedraagt circa 12.620 m².

Op de locatie is de volgende bebouwing aanwezig:

1. Voerkuilen
2. Koeienstal
3. Silo's
4. Overkapping
5. Woonhuis

Het woonhuis en de daarachter gelegen overkapping zullen nog minstens 2 jaar in gebruik blijven. De onderzoekslocatie omvat de te slopen voerkuilen, koeienstal en silo's, welke niet meer in gebruik zijn. In afbeelding 2.1 is de onderzoekslocatie met een oppervlakte van circa 4.550 m² blauw omljnd weergegeven. Met cijfers is aangegeven welke bebouwing op de locatie aanwezig is.

Afbeelding 2.1: Onderzoekslocatie in blauw omljnd met de aanwezige bebouwing op de locatie genummerd.

2.2 Ontwikkeling/activiteiten

Een ruimtelijke ingreep kan negatieve gevolgen hebben voor de actuele natuurwaarden van de onderzoekslocatie. In deze quickscan is vooraf bekeken welke effecten op de actuele natuurwaarden optreden, als gevolg van de geplande sloop van de voerkuilen, koeienstal en silo's. Het woonhuis en de daarachter gelegen overkapping blijven (voorlopig) behouden. Mogelijk gaat in de toekomst tevens nieuwbouw plaats vinden.

3 Wettelijk kader

3.1 Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Hiermee zijn de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet komen te vervallen. De Wet natuurbescherming voorziet in een wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. De provincie is hierbij bevoegd gezag uitgezonderd Rijkszaken (hoofdwegen, spoorwegen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, kustlijn, e.d.), waarbij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) bevoegd gezag is.

Algemene zorgplicht

De wettelijke zorgplicht (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming) is altijd van toepassing. Deze houdt in dat nadelige effecten op aanwezige flora en fauna, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, voorkomen moeten worden.

Gebiedsbescherming

Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels voorziet in omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. In de Wet natuurbescherming zijn specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzondere natuurwaarden. Het gaat dan voornamelijk om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het zogenoemde Natura 2000-netwerk. De in de wet opgenomen regels ter bescherming van Natura 2000-gebieden omvatten onder meer maatregelen met het oog op behoud en herstel van leefgebieden voor vogels, van natuurlijke typen habitats en van habitats van diersoorten en van plantensoorten van Europees belang in een gunstige staat van instandhouding. Ook is een vergunningensysteem opgenomen met het oog op een toetsing van mogelijk schadelijke handelingen en de mogelijkheid voor het bevoegd gezag om ter voorkoming van schadelijke effecten preventieve dwingende maatregelen te treffen.

Soortbescherming

De soortbescherming omvat drie beschermingsregimes met afzonderlijke verbodsbepalingen (zie bijlage 4).

1) *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*

Dit zijn alle van nature in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).

2) *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*

Dit zijn de in het wild levende plant- en diersoorten die vallen onder bepaalde bijlagen van:

- de Habitatrichtlijn (Bijlage IV);
- het Verdrag van Bern (Bijlage I en II);
- het Verdrag van Bonn (Bijlage II).

3) *Beschermingsregime andere soorten*

Dit zijn in Nederland in het wild voorkomende plant- en diersoorten die beschermd zijn aanvullend op de Europees beschermde soorten.

Houtopstanden

In de Wet natuurbescherming is de bescherming geregeld van houtopstanden. De kern wordt gevormd door een herbeplantingsplicht ingeval houtopstanden worden geveld. Dit onderdeel wordt in deze quickscan flora en fauna niet meegenomen.

3.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Op basis van de bevoegdheden in de Wet natuurbescherming hebben de Provinciale Staten van Noord-Brabant op 16 december 2016 de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant vastgesteld. Hierin is onder andere de vrijstelling vastgelegd van enkele soorten die onder het regime "andere soorten" vallen, en waarvan is geconcludeerd dat de staat van instandhouding gunstig is. Deze lijst is in november 2019 geupdate tijdens het opstellen van de provinciale interim omgevingsverordening.

Soortenvrijstellingslijst

De volgende soorten zijn conform de Provinciale Interim omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant (d.d. 5 november 2019) vrijgesteld van bescherming voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer:

Tabel 3.1: Lijst van soorten die in Noord-Brabant zijn vrijgesteld van bescherming.

Amfibieën	Zoogdieren (grondgebonden)		
Bruine kikker	Aardmuis	Haas	Tweekleurige bosspitsmuis
Gewone pad	Bosmuis	Huisspitsmuis	Veldmuis
Kleine watersalamander	Dwergmuis	Konijn	Vos
Meerkikker	Dwergspitsmuis	Ondergrondse woelmuis	Wild zwijn
Middelste groene kikker (of bastaardkikker)	Egel	Ree	Woelrat
	Gewone bosspitsmuis	Rosse woelmuis	

3.3 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van natuur- en landbouwgebieden met hoge natuurwaarden. Het NNN heeft als doel het behouden, beschermen en versterken van de rijkdom aan plant- en diersoorten (biodiversiteit). Hiermee dragen we bij aan (inter-)nationaal vitaal stelsel van natuurgebieden. De realisatie van natuurdoelen gaat zo veel mogelijk samen met het versterken van de landbouw, de regionale economie en de wateropgaven.

In het Natuurnetwerk Nederland liggen bestaande natuurgebieden, waaronder 20 Nationale Parken, gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd, landbouwgebieden die worden beheerd volgens agrarisch natuurbeheer, ruim 6 miljoen hectare grote wateren (meren, rivieren, de kustzone van de Noord-, en Waddenzee) en alle Natura 2000 gebieden.

De bescherming van de NNN gebeurt via de regelgeving in de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wet ruimtelijke ordening door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen (Nota Ruimte) door in gemeentelijke bestemmingsplannen. In het NNN geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. De effecten van de ingreep moeten bovendien worden gecompenseerd. Bevoegd gezag hierbij is de provincie.

Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Het Natuurnetwerk Brabant (NNB) is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Het NNB bestaat uit grote en kleine Brabantse natuurgebieden en alle verbindingen hiertussen. Het natuurbeheerplan beschrijft de grenzen van het NNB. Binnen het NNB zijn Natte Natuurparels aangewezen. Dit zijn hydrologisch gevoelige gebieden die vanwege specifieke omstandigheden van bodem en water hoge natuurwaarden vertegenwoordigen. Tevens zijn ecologische verbindingzones aangewezen (EVZ).

4 Werkzaamheden, resultaten en interpretatie

4.1 Werkzaamheden

Geofoxx is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens hun gedragscode.

De werkzaamheden omvatten een bureaustudie waarbij de ligging van natuurgebieden ten opzicht van de locatie is beoordeeld. Tevens zijn bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten geraadpleegd.

Daarnaast is een veldinspectie uitgevoerd om een globale indruk te krijgen van het gebied en de soorten die mogelijk in het gebied voor kunnen komen. Beoordeeld is of de aanwezige habitattypen geschikt zijn voor het voorkomen van beschermde soorten (Wet natuurbescherming) amfibieën, ongewervelden, reptielen, vissen, vogels, zoogdieren (grondgebonden en vleermuizen) en flora. Ook is gezocht naar sporen van dieren en mogelijke broed-, foerageer- en rustplaatsen.

4.2 Bureaustudie gebiedsbescherming

Op circa 100 meter afstand ten westen van de locatie bevindt zich het Natura 2000-gebied Kempenland-West. Het betreft de watergang Kleine Beerze welke onderdeel uitmaakt van het Natura 2000-gebied. Het Kempenland bestaat uit verspreid liggende delen heide- en vennegebied. Tussen deze heideterreinen stromen de meanderende lopen van de laaglandbeken Reusel, Groote Beerze en Kleine Beerze.

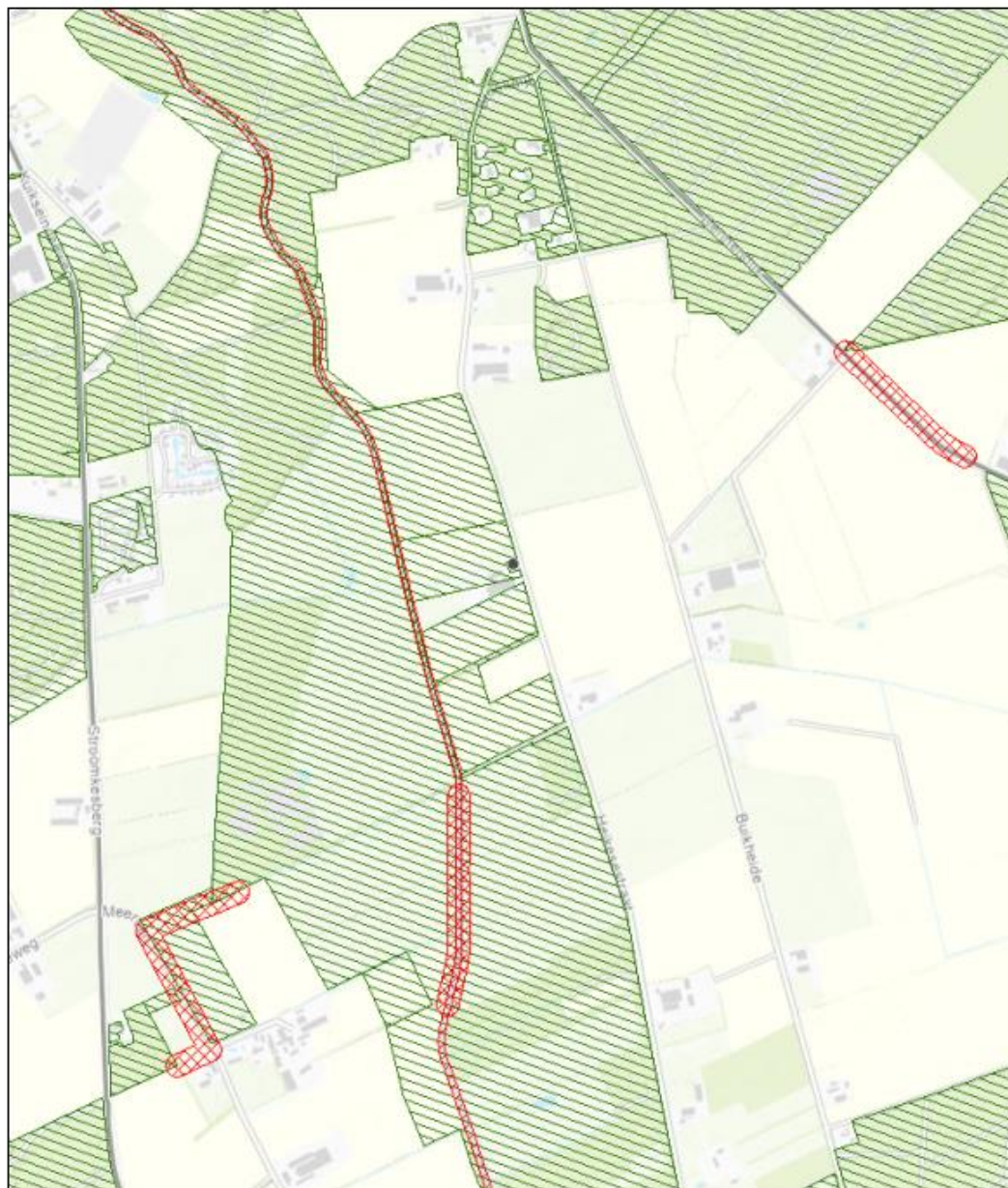
In het besluit (*Natura 2000-gebied Kempenland-West, Programmadirectie Natura 2000, PDN/2013-135, 2013*) van het Natura 2000-gebied staat het volgende over de beken binnen het gebied: *Ten behoeve van de beoogde "uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit" van het habitattype beken en rivieren met waterplanten, waterranonkels (H3260A) zullen de beken een meer natuurlijk karakter krijgen waardoor de beeklopen weer (grotendeels) kunnen meanderen. De beken zijn aangewezen vanwege het voorkomen van drijvende waterweegbree (H1831), de kleine modderkruiper (H1149) en beken en rivieren met waterplanten, waterranonkels (H3260A). Deze soorten en dit habitattype zijn niet verzuringsgevoelig, mede als gevolg van de overvloedige ijzerrijke kwel die in het gebied aanwezig is.*

Op 1 juli 2021 is de wet Stikstofreductie en Natuurverbetering in werking getreden. Onderdeel van deze wet is de vrijstelling voor bouw- sloop en eenmalige aanlegactiviteiten, in het kort de bouwvrijstelling. Dit betekent in het vergunningstraject dat voor het aspect stikstof alleen nog de neerslag (depositie) in de gebruiksfase een rol speelt. Gezien dat er na de sloop van de melkveehouderij natuurontwikkeling plaats gaat vinden wordt verwacht dat het toekomstig gebruik op de locatie niet tot een negatief effect lijden op deze natuurgebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het NNN bestaat uit bestaande en nieuwe natuurgebieden verbonden via ecologische verbindingzones. De Natura 2000-gebieden (waaronder Kempenland-West) zijn opgenomen in dit netwerk. In afbeelding 4.2 zijn deze gebieden weergegeven. Het voornemen is dat de onderzoekslocatie deels ontwikkeld wordt tot nieuwe natuur (zie afbeelding 4.2). De werkzaamheden zullen dus niet tot een negatief effect lijden op het NNN.

Provincie Noord-Brabant

10-2-2022 14:38:03

- Rijksbeleidskaart - Natura2000
- Interim Omgevingsverordening - Natuur Netwerk Brabant
- Interim Omgevingsverordening - NNB Ecologische Verbindingszones

1:12,000
0 0.1 0.2 0.4 mi
0 0.15 0.3 0.6 km

Esri Nederland, Community Map Contributors

Bron: Provincie Noord-Brabant
Aan deze weergave kunnen geen rechten worden ontleend

Afbeelding 4.1: Kaart met de locatie (zwarte punt), Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Brabant. Bron: Kaartbank Noord-Brabant.

Provincie Noord-Brabant

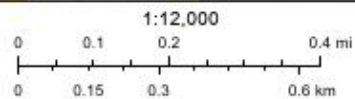

10-2-2022 14:49:30

Bestaande- en Nieuwe Natuur

Bestaande_natuur

Nieuwe_natuur

Een Nederland, Community Map Contributors

Bron: Provincie Noord-Brabant
Aan deze weergave kunnen geen rechten worden ontleend

Afbeelding 4.2: Kaart met de locatie (zwarte punt), bestaande natuur en nieuwe natuur. Bron: Kaartbank Noord-Brabant.

4.3 Bureaustudie en veldinspectie beschermde soorten

Met gebruik van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is gekeken of er binnen een straal van 1 kilometer van de onderzoekslocatie beschermde soorten zijn waargenomen in minstens de afgelopen 5 jaar. Hierbij zijn zowel de beschermde soorten volgens de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en 'andere soorten' meegenomen.

Veldinspectie

De veldinspectie heeft plaatsgevonden op 3 februari 2022. Tijdens de inspectie was het licht bewolkt met ca. 9 graden Celsius. De inspectie is uitgevoerd in de ochtend door mevrouw N. Vermeer en de heer S. van Steenbergen, beide werkzaam als ecooloog bij Geofoxx. De onderzoekslocatie (voerkuilen, koeienstal en silo's) en directe omgeving is geïnspecteerd. Gezien er voor de werkzaamheden geen wijzigingen aan de nabij gelegen sloot ten zuiden van de koeienstal zijn gepland is het water niet geïnventariseerd.

Interview bewoner

De bewoner van het woonhuis aan de Broekdijk 6 te Oostelbeers heeft een korte rondleiding gegeven over het terrein. Tijdens deze rondleiding zijn de bewoner enkele vragen gesteld over voorkomende (beschermde) soorten op het terrein. Hieronder zijn de meest opvallende soorten toegelicht welke door de bewoner in het verleden zijn gespot.

Steenuil

In de jongveestal (westzijde koeienstal) heeft in het verleden een uilenkast gehangen. De bewoner heeft hier destijds een steenuil gezien. De uilenkast is niet meer aanwezig op de locatie.

Boerenzwaluw

Afgelopen jaren heeft de boerenzwaluw zich genesteld in de koeienstal. Er zijn vaak meerdere nesten te vinden in de broedperiode.

Mussen

Er zijn over het algemeen veel mussen (soort onbekend) aanwezig op het terrein.

Steenmarter

In het verleden is er door de bewoner in het donker mogelijk een steenmarter gespot. De bewoner kan dit niet met zekerheid stellen.

Vleermuizen

Vleermuizen zijn niet veelvuldig gezien in het verleden. In de zomer zijn er mogelijk vleermuizen gespot door de bewoner nabij de overkapping (gebouw 4) op het terrein.

Onderstaand is de informatie uit de bureaustudie en de bevindingen bij de veldinspectie gecombineerd geïnterpreteerd. Enkele foto's zijn opgenomen in bijlage 1.

Aanwezige biotopen

Bomen

Aan de oost- en zuidzijde van de koeienstal zijn enkele hoge bomen (eik en gewone beuk) aanwezig. Er zijn geen holten waargenomen waarvan vogels en vleermuizen gebruik van kunnen maken als rust- of nestplaats. Er zijn geen nesten waargenomen in de bomen.

Lage en opgaande begroeiing

Aan de zuidzijde van de koeienstal is een strook met Engels raaigras aanwezig waar verscheidene kruiden als paardenbloem, klavers en weegbree en zaailingen van de aanwezige boomsoorten groeien.

Tussen de voerkuilen is het maaiveld verhoogd en zijn er ruigtes ontstaan. In de ruigtes groeien soorten als witte klaver, jakobskruid en boerenwormkruid. De lage begroeiing bieden maar beperkt beschuttings- en voedselmogelijkheden.

Watergang

Aan de zuidzijde van de koeienstal bevindt zich een sloot met steil talud. Gezien er voor de werkzaamheden geen wijzigingen aan de nabij gelegen sloot zijn gepland is het water niet geïnventariseerd.

Bebouwing

Het woonhuis (gebouw 5) en de overkapping (gebouw 4) vallen buiten de onderzoekslocatie. Beide gebouwen zijn in gebruik en worden (voorlopig) niet gesloopt.

De koeienstal (gebouw 2) is niet meer in gebruik en zal worden gesloopt. Het gebouw is opgedeeld in meerdere ruimtes. Aan de oostzijde (straatkant) is een aparte ingang te vinden van een kleine ruimte welke in gebruik was als een opslag voor spullen. In deze ruimte zijn geen kieren of tochtgaten aanwezig. In de aanbouw van de grote stal aan de oostzijde zit de ingang naar een schuur met aansluitend de ruimtes naar de opslagtank voor melk en aan de andere zijde de melkput. Er is een open verbinding tussen de grote koeienstal en de melkput, namelijk de looproute van de koeien richting de melkput. De koeienstal is afgeschermd met textiel aan de zijkant waardoor het tochtig is. Op het terrein zijn op drie locaties silo's (bebouwing 3) aanwezig. De aanwezige voerkuilen (bebouwing 1) zijn verhard met beton.

Voedselbronnen

De locatie is gesitueerd in een omgeving met wei- en akkerland, een natuurlijke bron van voedsel. Op de locatie zelf was de voeder voor de koeien waarschijnlijk ook een voedselbron voor muizen en vogels. Koeienmest trekt allerlei insecten aan welke als voedingsbron dienen voor verscheidene soorten vogels en voor vleermuizen. Gezien de locatie niet meer in gebruik is als melkveehouderij is deze voedselbron niet meer van toepassing.

Beschermde soorten

Flora

Uit de voorstudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar waarnemingen zijn gedaan van de beschermde soort drijvende waterweegbree binnen een straal van 1 kilometer van de locatie. De plant komt voor in laaglandbeken. De drijvende waterweegbree is nabij de beek 'Kleine Beerze' waargenomen. Gezien de afstand tot de watergang wordt van de geplande sloop geen invloed verwacht op het habitat van de drijvende waterweegbree.

Tijdens de veldinspectie zijn geen beschermde soorten of geschikte habitat aangetroffen voor beschermde plantensoorten binnen de onderzoekslocatie. De lokale ingreep zal naar alle waarschijnlijkheid niet of nauwelijks tot een negatief effect leiden op strikt beschermde planten.

Amfibieën

Uit de voorstudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar geen beschermde soorten in een straal van 1 kilometer van de locatie zijn waargenomen. Ten zuiden van de koeienstal bevindt zich een sloot, gezien het gaat om een reguliere sloot zonder natuurvriendelijke oevers worden strikt beschermde amfibieën niet verwacht.

De watergang 'Kleine Beerze' biedt wel een juist habitat voor verscheidene amfibieën, maar hier worden geen ruimtelijke veranderingen uitgevoerd. De lokale ingreep zal naar alle waarschijnlijkheid niet of nauwelijks tot een negatief effect leiden op strikt beschermde amfibieën.

Broedvogels

Uit de voorstudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar 76 beschermde soorten zijn waargenomen in een straal van 1 kilometer van de locatie (zie tabel 4.1). Hiervan zijn 25 soorten waargenomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

Tabel 4.1: waargenomen vogels volgens de NDFF.

Blauwborst	Grote lijster	Scholekster
Blauwe reiger Jr	Havik Jr	Sperwer Jr
Boerenwaluw Jr	Heggenmus	Spreeuw Jr
Bonte vliegenvanger	Holenduif	Sprinkhaanzanger
Boomklever Jr	Houtduif	Staartmees
Boomkruiper Jr	Houtsnip	Steenuil Jr
Boompieper	Huismus Jr	Tapuit Jr
Bosbeekjuffer	Huiswaluw	Tijftjaf
Bosrietzanger	Kievit	Torenvalk Jr
Bosuil Jr	Kleine bonte specht Jr	Tuinfluit
Buizerd Jr	Kleine karekiet	Turkse tortel
Ekster Jr	Koekoek	Veldleeuwerik
Fazant	Koolmees Jr	Vink
Fitis	Krakeend	Waterhoen
Gaai	Kuifeend	Watersnip
Geelgors	Kwartel	Wespendief Jr
Gekraagde roodstaart Jr	Meerkoet	Wielewaal
Gele kwikstaart	Merel	Wilde eend
Grasmus	Ooievaar Jr	Winterkoning
Graspieper	Patrijs	Witte kwikstaart
Grauwe gans	Pimpelmees Jr	Wulp
Grauwe vliegenvanger Jr	Putter	Zanglijster
Groene specht Jr	Rietgors	Zwarte kraai Jr
Grote bonte specht	Roodborst	Zwarte roodstaart Jr
Grote Canadese gans	Roodborsttapuit	Zwarte specht Jr
		Zwartkop

Jr: Vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

Op en nabij de locatie zijn tijdens de veldinspectie verschillende vogelsoorten waargenomen, namelijk de houtduif en koolmees. Mussen zijn tijdens de veldinspectie niet waargenomen. Er ontbreekt een dakbeschot en isolatie waardoor er geen geschikte ruimte aanwezig is voor nestplaatsen van de huismuis. Wel zijn er sporen van ontlasting aangetroffen op de muur van de aanbouw. Vermoedelijk gebruiken vogels de dakgoot als rustplaats.

Er zijn meerdere grote kieren aanwezig in de stal waardoor er toegangsmogelijkheden zijn voor onder andere vogels. Dit is mede bevestigd door de aanwezigheid van twee levende duiven in de grote stal. Verspreid in de koeienstal zijn er vijftien nesten van boerenwaluwen aangetroffen. Veelal onder het dak boven de ligbedden van de koeien en in de gang richting de melkput. Nabij de jongveestal (westzijde koeienstal) zijn meerdere uilenballen waargenomen. In het verleden heeft de uilenkast in deze hoek onder het dak gehangen. In de bomen (eik en beuk) grenzend aan de onderzoekslocatie zijn geen nesten of holten waargenomen.

Voor alle vogelsoorten geldt dat de meest kwetsbare periode het broedseizoen (15 maart tot 15 juli) betreft voor het bouwen van hun nesten. Deze periode is een richtlijn. Alle broedende vogels zijn beschermd, ook voor of na deze periode. Verstoring van broedende vogels dient dan ook te worden voorkomen. Als de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient verstoring voorkomen te worden.

Enkele vogelsoorten zijn aangewezen door het (voormalige) ministerie van LNV, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Gezien de stallen gesloopt worden, zijn met name gebouw gebonden soorten relevant:

- Boerenwaluw: diverse nesten zijn waargenomen in de koeienstal. Er zijn een vijftal dode boerenwaluwen aangetroffen op de grond in de stal. Boerenwaluw betreffen "categorie 5-vogelsoorten", waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op de locatie niet van toepassing. Eventueel aanwezige nesten van categorie 5 vogelsoorten zijn in dit geval niet beschermd, aangezien er voldoende nestmogelijkheden aanwezig zijn in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen;
- Huismus: tijdens de veldinspectie is de huismus zowel visueel als op gehoor niet waargenomen. Er zijn geen dichte hagen of struiken aanwezig binnen de onderzoekslocatie. Door de bewoner zijn altijd wel vele mussen gespot op het terrein. De dakpannen op het woonhuis bieden een geschikte nestplaats voor de huismus, deze zal voorlopig niet worden gesloopt. De bebouwing binnen de onderzoekslocatie biedt geen ruimte voor een geschikte nestplaats;
- Uil: in de NDFF is de steenuil waargenomen op de locatie. Tijdens het veldbezoek is de steenuil visueel niet waargenomen. Wel zijn er diverse uilenballen aangetroffen in de voormalige jongveestal welke op basis van grootte vermoedelijk van de steenuil of kerkuil zijn. Mogelijk biedt de koeienstal een geschikte plaats als nestruimte voor uilen.

De locatie is niet geschikt voor gierwaluw, voornamelijk vanwege de ligging in het buitengebied.

Ongewervelden

Uit de voorstudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar geen beschermde soorten in een straal van 1 kilometer van de locatie zijn waargenomen. In de melkput is een enkele overwinterende dagpauwvlinder waargenomen. In de opslagruimtes zijn dode kevers (ongedetermineerd) aangetroffen en nabij de ingang een aantal pissebedden.

De locatie beschikt niet over de juiste biotoop of verbindingszone voor strikt beschermde ongewervelden. De lokale ingreep zal naar alle waarschijnlijkheid niet of nauwelijks tot een negatief effect leiden op strikt beschermde ongewervelden.

Reptielen

Uit de voorstudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar geen beschermde soorten in een straal van 1 kilometer van de locatie zijn waargenomen. Op en nabij de locatie zijn tijdens de veldinspectie geen reptielen waargenomen. De locatie beschikt niet over de juiste biotoop of verbindingszone voor strikt beschermde reptielen. De lokale ingreep zal naar alle waarschijnlijkheid niet of nauwelijks tot een negatief effect leiden op strikt beschermde reptielen.

Vissen

Uit de voorstudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar waarnemingen zijn gedaan van de beschermde soort de kleine modderkruiper binnen een straal van 1 kilometer van de locatie. Op circa 100 meter ten westen van de locatie bevindt zich de beek 'Kleine Beerze'. In de beek komt de kleine modderkruiper voor. Gezien de afstand tot de beek wordt van de geplande sloop geen invloed verwacht op het habitat van de kleine modderkruiper. De geplande herontwikkeling van het terrein zal de nabij gelegen sloot niet beïnvloeden. Derhalve is in deze quickscan niet naar de aanwezigheid van vissen in de watergang gekeken.

Zoogdieren (grondgebonden)

Uit de voorstudie komt naar voren dat in de laatste vijf jaar geen beschermde soorten in een straal van 1 kilometer van de locatie zijn waargenomen.

Tijdens de veldinspectie zijn onder de melkopslagtank uitwerpselen van muizen aangetroffen. Muissoorten zijn vrijgesteld door de provincie Noord-Brabant. De bewoner heeft in het verleden mogelijk een steenmarter gespot. De omgeving is mogelijk geschikt voor de steenmarter. De locatie zelf is geschikt (rommelig, groen, lege opstallen) voor steenmarter. In de grote koeienstal zijn geen sporen van steenmarter gevonden. De stal was open en goed te inventariseren en zonder spouwmuren. Doordat er geen sporen gevonden zijn wordt aangenomen dat als er een steenmarter in de omgeving zit, dit alleen incidenteel is en dat er geen verblijfplaats is. In de ruigtes bij de voerkuilen waren duidelijke looppaden te zien van grondgebonden zoogdieren (mogelijk haas). Er is genoeg ruimte voor andere foerageer-routes op de locatie waardoor geen negatieve impact wordt verwacht van de sloop van de voerkuilen op het habitat voor grondgebonden zoogdieren. De voerkuilen zelf zijn verhard met beton en niet geschikt als verblijfplaats voor zoogdieren.

De lokale ingreep zal naar alle waarschijnlijkheid niet of nauwelijks tot een negatief effect leiden op strikt beschermde grondgebonden zoogdieren.

Zoogdieren (vleermuizen)

De koeienstal is tochtig en erg licht. In de buitenmuur van de aanbouw zijn weinig kieren te vinden. Er is een gat aangetroffen waarin duidelijk te zien is dat er isolatiemateriaal aanwezig is, zie de navolgende afbeelding. Er is daarom geen geschikte spouwmuur aanwezig voor vleermuizen.

Afbeelding 4.3: Isolatiemateriaal tussen de muren van de schuur.

In de betimmering tegen de muur bij de dakrand zitten wel kieren welke mogelijk ruimte bieden voor vleermuizen als verblijfplaats in de zomer. In afbeelding 4.4 zijn de waargenomen sporen van vogels (zie beschrijving broedvogels) en de platte dakbedekking weergegeven.

Afbeelding 4.4: Vogelsporen onder dakgoot en kier platte dakbedekking (zwarte pijl) aanbouw.

Daarnaast zijn er ook bij het woonhuis (gebouw 5) als de overkapping (gebouw 4) openingen die mogelijk door een vleermuis gebruikt kunnen worden.

In de bomen op locatie zijn geen geschikte holtes waargenomen. De omgeving is geschikt als foerageergebied aangezien het vele groen in de akker- en weilanden insecten aantrekt. Deze wordt niet beïnvloed door de geplande werkzaamheden.

Op basis van alleen een quickscan kan niet worden uitgesloten dat de locatie in gebruik is als vaste rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen.

5 Conclusies en aanbevelingen

In opdracht van Provincie Noord-Brabant, Natuur, Water en Milieu heeft Geofoxx een quickscan flora en fauna uitgevoerd op de locatie Broekdijk 6 te Oostelbeers.

De aanleiding voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna wordt gevormd door de geplande sloop van de voerkuilen, koeienstal en silo's.

Het doel van het onderzoek is om inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden voor kwetsbare en/of beschermde flora en fauna en de eventuele risico's en randvoorwaarden die hiermee verband houden. Tevens wordt bepaald of nader ecologisch onderzoek noodzakelijk is. Ook wordt beoordeeld of er natuurgebied nabij de locatie is gelegen en of een voortoets nodig is om effecten van de ontwikkeling hierop nader te onderbouwen.

5.1 Conclusies

Onderwerp	Resultaat en interpretatie	Conclusie
NNN, Natura 2000	Werkzaamheden niet van invloed. De herontwikkeling van de onderzoekslocatie is ter versterking van natuurontwikkeling	Geen nader onderzoek nodig.
Flora	Geen beschermde flora aanwezig binnen de onderzoekslocatie.	Geen nader onderzoek nodig.
Amfibieën	Beschermde soorten op de onderzoekslocatie worden hier niet verwacht. Er worden geen aanpassingen gedaan aan de sloot.	Geen nader onderzoek nodig.
Ongewervelden	Locatie niet geschikt als standplaats voor beschermde ongewervelden.	Geen nader onderzoek nodig.
Reptielen	Locatie niet geschikt als standplaats voor beschermde reptielen. Werkzaamheden niet van invloed op deze soorten	Geen nader onderzoek nodig.
Vissen	Geen water aanwezig. Locatie niet geschikt voor beschermde vissoorten.	Geen nader onderzoek nodig.
Vogels	Op de locatie zijn meerdere uilenballen van vermoedelijk de kerk- of steenuil waargenomen. Op de locatie zijn nesten aanwezig van de boerenzwaluw. In de omgeving is voldoende alternatief en zijn derhalve niet jaarrond beschermd. De werkzaamheden kunnen hiernaast in het algemeen verstorend werken op broedvogels.	Nader onderzoek nodig naar uilen. Werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen van specifiek boerenzwaluw. Aanbevolen wordt om buiten het algemene broedseizoen te werken. Indien het woonhuis ook gesloopt gaat worden is huismusonderzoek aanbevolen.
Zoogdieren (grondgebonden)	Sporadisch kunnen soorten als haas de locatie (ruigtes voerkuilen) bezoeken. De koeienstal is een geschikte verblijfplaats voor muizen.	Zorgplicht is van toepassing. Houd rekening met uitvlucht routes tijdens de sloop.
Zoogdieren (vleermuizen)	De dakbedekking van de aanbouw aan de koeienstal, het woonhuis en de overkapping zijn mogelijk geschikt voor vleermuizen als rust- en schuilplaats. Geen essentieel foerageergebied of vliegroute gaat verloren op locatie.	Nader onderzoek naar vleermuis

5.2 Aanbevelingen

Natura 2000-gebied en NNN

In verband met de aanwezigheid van de NNN op zeer korte afstand van de te slopen panden en te realiseren woning wordt aanbevolen om tijdens de werkzaamheden afdoende rekening te houden met de aanwezigheid van NNN. Enkele aandachtspunten daarbij zijn:

- voorkomen van nachtelijk gebruik van bouwlampen;
- voorkomen van grote verstoring (bijvoorbeeld heien) in het broedseizoen;
- voorkomen van verstoring door rekening houden met aan- en afvoerroutes;
- voorkomen van beschadiging van beschermde elementen zoals houtwallen binnen NNN.

Algemene zorgplicht

Deze locatie staat al een lange periode leeg waardoor de aanwezigheid van niet strikt beschermde soorten of vrijgestelde soorten, zoals muizen, niet uit te sluiten valt. De soorten vallen onder de algemene zorgplicht waarin aangegeven wordt dat ze niet opzettelijk te doden. Om de schade te minimaliseren voor deze soorten wordt aangeraden om de sloop gefaseerd uit te voeren en om vanaf de wegrichting de weilanden te werktijdens de sloop. Dit zodat soorten de kans krijgen om via een uitvluchtroute te ontsnappen en niet omsingeld raken.

Broedseizoen en jaarrond beschermde nesten (boerenzwaluw, uil en huismus)

Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van broedvogels wordt grotendeels voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen van 15 maart tot 15 juli uit te voeren. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn (en geen jaarrond beschermde nesten), is overtreding van de wet niet aan de orde.

De locatie is in gebruik als nestgelegenheid voor boerenzwaluw. Boerenzwaluwen keren vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan ("categorie V"). Deze soorten beschikken over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen wanneer de omstandigheden daar aanleiding voor geven. Nader onderzoek naar boerenzwaluw wordt daarom niet nodig geacht.

Op de locatie zijn vele uilenballen waargenomen van de vermoedelijk de kerk- of steenuil. Waarschijnlijk is de locatie in gebruik als nestgelegenheid voor de uil. Uilen gebruiken hun nest gedurende het broedseizoen én buiten het broedseizoen als vaste rust- en verblijfplaats. Nader onderzoek dient uit te sluiten wat de functie(s) is/zijn van de locatie voor de uil en hoeveel individuen er zijn op de locatie. Het onderzoek dient te worden uitgevoerd conform richtlijnen van de laatste versie van de Soortinventarisatieprotocollen van Netwerk Groene Bureaus. Nader onderzoek naar de steenuil dient uitgevoerd te worden in het voorjaar (februari-april). Mogelijk dient aanvullend hierop een mitigatieplan opgesteld te worden en ontheffing te worden aangevraagd.

Het woonhuis (gebouw 5), en de overkapping (gebouw 4) kunnen mogelijk in gebruik zijn door huismussen, deze staan momenteel niet op de planning voor sloop maar mocht dat wel het geval zijn dan is nader onderzoek naar huismussen noodzakelijk. Dit onderzoek bestaat uit minimaal twee locatiebezoeken in de periode 1 april – 20 juni.

Vleermuizen

Op basis van alleen een quickscan kan niet worden uitgesloten dat de locatie in gebruik is als vaste rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen. Geadviseerd wordt om een nader onderzoek naar vleermuizen uit te voeren. Een nader onderzoek naar vleermuizen dient conform het geldend vleermuisprotocol 2021 uitgevoerd te worden met behulp van een batdetector in twee rondes: twee nachtbezoeken en een ochtendbezoek (15 mei - 15 juli) én twee nachtbezoeken (15 augustus - 15 oktober). Mogelijk dient aanvullend hierop een mitigatieplan opgesteld te worden en ontheffing te worden aangevraagd.

Bijlage 1: Foto's

Foto 1 Nest Boerenzwaluw onder dak stal

Foto 2 Boerenzwaluw

Foto 3 Uitwerpselen vloer stal

Foto 4 Uitwerpselen vloer stal

Foto 5 Locatie voormalige uilenkast

Foto 6 Dak stal

Foto 7 Stal

Foto 8 Boerenzwaluw

Foto 9 Boerenzwaluw

Foto 10 Duif

Foto 11 Duif

Foto 12 Boerenwaluw

Foto 13 Nest Boerenwaluw

Foto 14 Latrine Boerenwaluw

Foto 15 Uilenballen en mogelijk latrine uil

Foto 16 Uilenbal

Foto 17 Duif

Foto 18 Uilenballen

Foto 19 Uilenballen

Foto 20 Kuiken

Foto 21 Kuiken

Foto 22 Voederlocatie koeien

Foto 23 Stal

Foto 24 Gat buizen silo

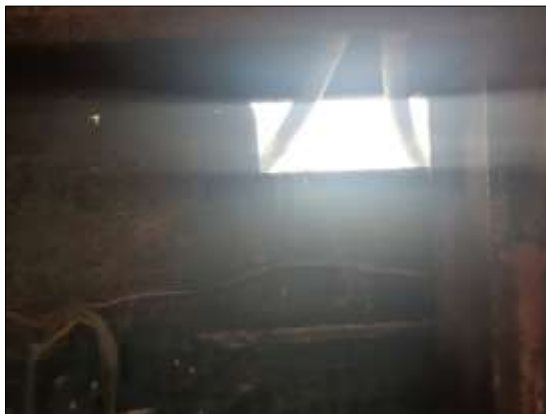

Foto 25 Gat buizen silo

Foto 26 Vlonder stal

Foto 27 Vlonder stal met vat

Foto 28 Uitwerpselen onder opslagtank melk

Foto 29 Uitwerpselen onder opslagtank melk

Foto 30 Uitwerpselen onder opslagtank melk

Foto 31 Gat muur aanbouw stal met isolatie

Foto 32 Gat muur aanbouw stal met isolatie

Foto 33 Goot met sporen vogels aanbouw stal

Foto 34 Links aanbouw stal met daarachter de stal

Foto 35 Zijkant stal met afscherming textiel

Foto 36 Ruigte naast voerkuilen

Foto 37 Ruigte naast voerkuilen

Foto 38 Lengte uilenbal

Foto 39 Diameter uilenbal

Foto 40 Botjes in uilenbal

Bijlage 2: Lijst jaarrond beschermde vogelnesten

In de onderstaande lijst zijn de vogelsoorten opgenomen waarvan de vogelnesten (categorie 1 t/m 4) het gehele jaar beschermd zijn en categorie 5 die onder bepaalde voorwaarden ook jaarrond zijn beschermd (zie toelichting onder tabel).

Vogelsoort	Bescherming	Vogelsoort	Bescherming
Steenuil	Categorie 1	Eidereend	Categorie 5
Gierzwaluw	Categorie 2	Ekster	Categorie 5
Huismus	Categorie 2	Gekraagde roodstaart	Categorie 5
Roek	Categorie 2	Glanskop	Categorie 5
Grote gele kwikstaart	Categorie 3	Grauwe vliegenvanger	Categorie 5
Kerkuil	Categorie 3	Groene specht	Categorie 5
Oehoe	Categorie 3	IJsvogel	Categorie 5
Ooievaar	Categorie 3	Kleine bonte specht	Categorie 5
Slechtvalk	Categorie 3	Kleine vliegenvanger	Categorie 5
Boomvalk	Categorie 4	Koolmees	Categorie 5
Buizerd	Categorie 4	Kortsnavelboomkruiper	Categorie 5
Havik	Categorie 4	Oeverzwaluw	Categorie 5
Ransuil	Categorie 4	Pimpelmees	Categorie 5
Sperwer	Categorie 4	Raaf	Categorie 5
Wespendief	Categorie 4	Ruigpootuil	Categorie 5
Zwarte wouw	Categorie 4	Spreeuw	Categorie 5
Blauwe reiger	Categorie 5	Tapuit	Categorie 5
Boerenzwaluw	Categorie 5	Torenvalk	Categorie 5
Bonte vliegenvanger	Categorie 5	Zeearend	Categorie 5
Boomklever	Categorie 5	Zwarte kraai	Categorie 5
Boomkruiper	Categorie 5	Zwarte mees	Categorie 5
Bosuil	Categorie 5	Zwarte roodstaart	Categorie 5
Brilduiker	Categorie 5	Zwarte specht	Categorie 5
Draaihals	Categorie 5		

- Categorie 1:** Nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en nestplaats;
- Categorie 2:** Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde nestlocatie broeden en die zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van opstallen of een specifieke biotoop. De voorwaarden voor deze nesten zijn meestal zeer specifiek en weinig beschikbaar;
- Categorie 3:** Nesten van niet-kolonie broedende vogels die elk broedseizoen op dezelfde nestlocatie broeden en die zeer honkvast zijn of afhankelijk van opstallen. De voorwaarden voor deze nesten zijn meestal zeer specifiek en weinig beschikbaar;
- Categorie 4:** Vogels die elk broedseizoen gebruik maken van hetzelfde nest en die bijna nooit in staat zijn een nieuw nest te bouwen;
- Categorie 5:** Vogels die meestal terugkeren naar dezelfde nestlocatie of in de directe omgeving hiervan. Deze soorten beschikken over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen. Deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Er is wel sprake van jaarronde bescherming van de nesten als ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen (voorbeeld geen alternatieve nestlocaties in de directe omgeving).

Bijlage 3: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Vogelrichtlijn:

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn:

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttrenten of te vernielen.

Andere soorten:

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

